

ROZDZIÓBIĄ NAS KRUKI, WRONY... TEKST
LITERACKI CZY ETIUDA FILMOWA? RÓŻNE
PREFERENCJE ODBIORCÓW KULTURY.
„ŚWIADOMIE WYBIERAM...”

CECYLIA
BIELNIK

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Rozdzióbią nas kruki, wrony... Tekst literacki czy etiuda filmowa? Różne preferencje odbiorców kultury. „Świadomie wybieram...”

Klasa / czas trwania zajęć:

II liceum, III technikum / 90 minut

Cele ogólne:

cel kształcący – poznanie młodopolskiego i współczesnego tekstu kultury, pogłębienie wiedzy dotyczącej dialogu z tradycją, rozwój kompetencji kluczowych;

cel wychowawczy – kształtowanie wrażliwości estetycznej, umiejętności dokonywania świadomego wyboru i podejmowania decyzji, postawy szacunku dla uniwersalnych wartości, pozytywnych relacji komunikacyjnych; wzrost samooceny.

Cele szczegółowe (operacyjne):

uczeń **rozwija kompetencje kluczowe:**

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – analizuje motyw powstania styczniowego, świadomości społecznej, rozumie symbolizm i naturalizm, skutecznie i kreatywnie porozumiewa się w języku ojczystym, wyraża uczucia, tworzy argumenty, uzasadnia wybór, decyzję;

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – podejmuje autorefleksję, pracuje samodzielnie, w zespole, zarządza czasem i informacjami;

kompetencje matematyczne – logicznie myśli, wnioskuje;

kompetencje obywatelskie – zna historię Polski;

kompetencje cyfrowe – bezpiecznie korzysta z zasobów Internetu;

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – jest świadomym odbiorcą kultury;

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości – wykazuje inicjatywę, realizuje plan;

kompetencje techniczne i inżynierskie – bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych.

Metody/techniki/formy pracy:

indywidualna, zespołowa; polisensoryczna, praca z tekstem, interpretacja, burza mózgów.

Środki dydaktyczne: **ICT** – komputer, projektor, etiuda filmowa w reż. Jana Holoubka; ekran; tekst Stefana Żeromskiego *Rozdzióbią nas kruki, wrony...*

Opis przebiegu zajęć:

Lekcja kreatywnego spotkania z młodopolskim utworem literackim i korespondującym z nim współczesnym, pozaliterackim tekstem kultury. Uczniowie pracują z tekstem

opowiadania Stefana Żeromskiego *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* oraz etiudą filmową w reżyserii Jana Holoubka o tym samym tytule. Analizują oraz oceniają wartość i siłę naturalistyczno-symbolicznego przekazu każdego z tekstów kultury. Rzeczowa argumentacja i celowa autorefleksja pomaga dokonać wyboru przekazu, który będzie odpowiadał indywidualnym oczekiwaniom świadomego odbiorcy kultury. Nauczyciel ocenia: aktywność uczniów, umiejętność pracy z tekstem literackim, umiejętność interpretacji obrazu filmowego oraz subiektywne uzasadnienie wyboru jednej z form artystycznego przekazu. Stosuje ocenianie kształtujące. Przekazuje informację zwrotną podkreślającą mocne strony. Uwzględnia wkład pracy i możliwości psychofizyczne każdego ucznia.

Komentarz metodyczny:

Projekt lekcji uwzględnia możliwości psychofizyczne każdego ucznia, a szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – z astygmatyzmem i trudnościami w uczeniu się.

Nauczyciel przygotowuje uczniowi wydruk tekstu opowiadania w bardziej czytelnej formie graficznej: czcionka o rozmiarze 14, bezszeryfowa, np. Arial, interlinia 1,5–2. Dzieli utwór na mniejsze części semantyczne, wykorzystując w tym celu kolorowe pisaki. Motywuje, wspiera i pomaga. Kieruje aktywnością ucznia i chwali każdy jej przejaw. Umożliwia wykonywanie operacji na tekście w wolniejszym tempie. Natomiast, wspierając rozwój talentu ucznia uzdolnionego humanistycznie, proponuje mu dokonanie analizy porównawczej opowiadania i etiudy filmowej, z wykorzystaniem terminologii właściwej dla danej dziedziny sztuki. Motywuje i chwali podjęcie intelektualnego wyzwania.